



Az Országgyűlés  
Törvényalkotási bizottsága

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/7399/F

Érkezett: 2015 NOV 3 0.

Egységes javaslat

Kövér László úr,  
az Országgyűlés elnöke részére

**Tisztelt Elnök Úr!**

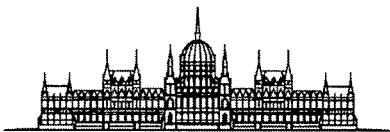
Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 46. § (10) bekezdése alapján az előterjesztő megküldte *A jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX. törvény módosításáról szóló, T/7399. számú törvényjavaslat* és az összegző módosító javaslat egybeszerkesztett, ellenjegyzésével ellátott szövegét (a továbbiakban: egységes javaslattervezet).

Az egységes javaslattervezetet megvizsgálva megállapítottam, hogy az megfelelően tartalmazza a törvényjavaslat és az összegző módosító javaslat egybeszerkesztett szövegét, ezért a HHSZ 46. § (11) bekezdés a) pontja alapján azt egységes javaslatként benyújtom.

Budapest, 2015. november „30”

Tisztelettel:

**Dr. Gulyás Gergely**  
elnök



Az Országgyűlés  
Törvényalkotási bizottsága

Elnök:

## **EGYSÉGES JAVASLAT**

**A jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX.  
törvény módosításáról szóló  
T/7399. számú törvényjavaslat**

## **ZÁRÓSZAVAZÁSÁHOZ**

**Előterjesztő:**

Miniszterelnökséget vezető miniszter

Budapest, 2015. november „10”

## 2015. évi ... törvény

### a jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX. törvény módosításáról

#### 1. §

A jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: a Törvény) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E törvény hatálya kiterjed az Európai Unió valamely tagállamának (a továbbiakban: tagállam) területéről jogellenesen kivitt és Magyarország területén lévő, valamint Magyarország területéről jogellenesen kivitt és az Európai Unió valamely tagállamának területén lévő kulturális javak visszaszolgáltatására, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárási rendre.”

#### 2. §

(1) A Törvény 2. § 1- 5. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

*(E törvény alkalmazásában)*

„1. *kulturális javak*: azok a javak, melyeket a tagállam területéről történő jogellenes kivitel előtt vagy azt követően nemzeti jogszabály vagy közigazgatási eljárás keretében hozott hatósági határozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 36. Cikke szerinti „művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek” közé sorol;

2. *közgyűjtemény*: azok a tagállam területén található gyűjtemények – Magyarország tekintetében a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 1. számú melléklet o) pontja szerint – amelyek a tagállamnak, valamint a tagállam egy helyi vagy regionális hatóságának a tulajdonában állnak, vagy finanszírozásukat jelentős mértékben azok biztosítják;

3. *jogellenes kivitel*: a kulturális javaknak a tagállam területéről a kulturális javak kiviteléről szóló 116/2009/EK tanácsi rendelet, vagy a kulturális javak védelméről szóló tagállami jogszabályok megsértésével történt kivitele, valamint a jogszerű ideiglenes kivitelre vonatkozó feltételek megszegéséből adódó jogsértést, ideértve a kivitel lejártát követően vissza nem vitt javak esetét is;

4. *megkereső tagállam*: az a tagállam, amelynek területéről a kulturális javakat jogellenesen kivitték;

5. *megkeresett tagállam*: az a tagállam, amelynek területén egy másik tagállam területéről jogellenesen kivitt kulturális javak megtalálhatóak;”

(2) A Törvény 2. §-a a következő 8. ponttal egészül ki:

*(E törvény alkalmazásában)*

„8. *belső piaci információs rendszer (a továbbiakban: IMI rendszer)*: a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 2.§ a) pontja szerinti belső információs rendszer;”

### 3. §

A Törvény 3. §-t megelőző „A visszaszolgáltatás” alcím címe helyébe a következő szöveglép:

„Visszaszolgáltatási igények Magyarországgal szemben történő érvényesítése”

### 4.§

A Törvény 3. § (2) és (3) bekezdéseinek helyébe a következő rendelkezések lépnek, valamint a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A bíróság elrendeli a kérdéses javak visszaszolgáltatását, ha

- a) azok kulturális javaknak minősülnek, és
- b) jogellenesen vitték ki azokat a megkereső tagállam területéről.

(3) A birtokos a megkereső tagállam részéről méltányos kártalanításra jogosult, amennyiben bizonyítja, hogy a kulturális javak megszerzése során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Annak megállapításához, hogy a tulajdonos vagy a birtokos kellő gondossággal és körültekintéssel járt-e el, figyelembe kell venni a kulturális javak körébe tartozó tárgy (a továbbiakban: tárgy) megszerzésének minden körülményét, különösen:

- a) a tárgy származásával kapcsolatos dokumentumokat,
- b) a megkereső tagállam jogszabályai szerint kötelező kiviteli engedélyeket,
- c) a felek ügyben tanúsított magatartását,
- d) a kifizetett vételárat, valamint
- e) azt, hogy a tulajdonos betekintett-e az ellopott kulturális javak hozzáférhető nyilvántartásaiba, beszerezett-e minden olyan információt, amihez hozzáférhetett.

(3a) A megkereső tagállam a tárgy visszaszolgáltatásakor fizet kártalanítást a birtokosnak.”

### 5. §

A Törvény 5. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(Nem indítható visszaszolgáltatási eljárás, ha)*

„a) a megkereső tagállam központi hatóságának a kulturális javak előfordulási helyére vagy a birtokosára vonatkozó információ tudomásra jutásától számított 3 év, vagy”  
*(eltelt.)*

### 6. §

A Törvény 7. §-a és az azt megelőző alcím címe helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„A központi hatóság és feladatai

7. § (1) A kulturális javak visszaszolgáltatásával kapcsolatos állami feladatokat – Magyarország központi hatóságaként – a kulturális javak vonatkozásában a Kormány által kijelölt kulturális örökségvédelmi hatóság (a továbbiakban: központi hatóság) látja el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében eljárva a hatóság a magyar állam képviselőjében fellép a jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatása érdekében, együttműködik más tagállamok központi hatóságaival, és előmozdítja a velük történő egyeztetést, így különösen

a) a megkereső tagállamnak a kutatás elősegítéséhez szükséges valamennyi információt – így különösképpen a tárgy tényleges vagy vélhető feltalálási helyére vonatkozó adatokat – tartalmazó kérelme alapján felkutatja a jogellenesen kivitt kulturális javakat és azonosítja azok birtokosát,

b) értesíti az érintett tagállamokat, ha alapos a gyanú, hogy olyan kulturális javak találhatóak Magyarország területén, amelyeket jogellenesen juttattak ki másik tagállam területéről,

c) a b) pont szerinti értesítéstől számított hat hónapon belül lehetővé teszi a megkereső tagállam központi hatósága számára annak ellenőrzését, hogy a kérdéses tárgyak kulturális javaknak minősülnek-e,

d) az érintett tagállamok központi hatóságaival együttműködve és azok költségére megteszi a szükséges intézkedéseket a kulturális javak állagának megóvása érdekében,

e) a jogellenesen kivitt kulturális javak – azonnal végrehajthatóvá nyilvánított határozattal történő – közgyűjteményben való ideiglenes elhelyezésével megakadályozhatja a visszaszolgáltatás megghiúsítására alkalmas vagy a visszaszolgáltatást veszélyeztető cselekményeket,

f) közvetítőként jár el a megkereső tagállam és a tárgy birtokosa vagy tulajdonosa között a visszaszolgáltatás ügyében, a bírósági eljárást megelőzően egyeztetést kezdeményez,

g) a tárgy visszaszolgáltatása érdekében választottbíráskodás kikötését kezdeményezheti a felek között, ha ezt a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény lehetővé teszi, és a megkereső tagállam és a tárgy birtokosa ehhez hivatalosan is hozzájárul.

(3) A tagállamok központi hatóságai az együttműködéshez és a konzultációhoz az IMI rendszert használják. Az IMI rendszert továbbá használhatják a területükről ellopott vagy a területükről jogellenesen kivitt kulturális javakat érintő ügyekhez kapcsolódó, releváns információk terjesztésére is.

(4) A központi hatóság megkeresésére a rendőrség a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény rendelkezései szerint közreműködik a jogellenesen kivitt kulturális javak felkutatásában, állaguk megőrzése érdekében, valamint a birtokos azonosításában.

(5) Ha a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott ellenőrzésre a megkereső tagállam központi hatóságának felröható okból nem kerül sor, a (2) bekezdés d)-e) pontjaiban foglalt intézkedési kötelezettség nem terheli a hatóságot.

(6) A központi hatóság haladéktalanul köteles tájékoztatni a megkeresett tagállam központi hatóságát, ha bírósági eljárást indított a visszaszolgáltatás érdekében. Abban az esetben, ha a központi hatóság, valamint a megkereső tagállam központi hatósága tájékoztatást kap a visszaszolgáltatás iránti bírósági eljárás megindításáról, erről haladéktalanul tájékoztatni köteles a többi tagállam központi hatóságát.

(7) Az információcsere az IMI rendszeren keresztül történik, a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartásával, nem érintve a központi hatóságok azon jogát, hogy az IMI rendszer mellett más kommunikációs eszközt is használjanak.”

## 7. §

A Törvény a 7. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:

„Visszaszolgáltatási igények Magyarország javára történő érvényesítése

7/A. § (1) Amennyiben a visszaszolgáltatási igény érvényesítése Magyarország javára történik, a magyar állam, mint megkereső tagállam nevében a központi hatóság jár el.

(2) Amennyiben a központi hatóság tudomást szerez arról, hogy Magyarország területéről jogellenesen kikerült tárgy található egy másik tagállam területén, a tudomásszerzéstől számított hat hónapon belül

*a)* ellenőrzi, hogy a tárgy a 2. § 7. pontjában meghatározott művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek körébe tartozik-e;

*b)* beszerzi, valamint bemutatja azon bizonyítékokat, amelyek alátámasztják igénybejelentése megalapozottságát, így különösen:

*ba)* a központi hatóság jogellenes kivitelre vonatkozó nyilatkozatát,

*bb)* a tárgy művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincs minőségéről szóló nemzeti jogszabályt vagy közigazgatási eljárás keretében hozott hatósági határozatot,

*bc)* a birtokos vagy tulajdonos kellő gondosságát igazoló, a 3. § (3) bekezdés *a)* pontja szerinti dokumentumokat és

*c)* ellenőrzi, hogy a tárgy szerepel-e a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 71. § (2) bekezdés *c)* és *d)* pontjai szerinti nyilvántartásaiban, és amennyiben nem szerepel, akkor nyilvántartásba veszi, és megkeresi a jogellenes kivitel tekintetében az eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot.

(3) A központi hatóság a (2) bekezdésben meghatározott eljárási cselekmények lefolytatása után az IMI rendszeren keresztül megkeresi az adott tagállam központi hatóságát és rendelkezésére bocsátja a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti dokumentumok másolatait, illetve a rendelkezésére álló mindazon információt, amely a tárgy felkutatásához, azonosításához segítséget nyújthat. Amennyiben szükséges, a központi hatóság kezdeményezi a megkeresett tagállam központi hatóságánál azokat az intézkedéseket, amelyek a tárgy fizikai megóvása érdekében szükségesek.

(4) A központi hatóság a megkeresett tagállam központi hatóságánál bírósági eljárást megelőző egyeztetés keretében kezdeményezi a közte és a tárgy birtokosa közötti egyezség létrehozását, amennyiben a (2) bekezdés *bc)* alpontja szerinti bizonyítékok a birtokos jóhiszeműségét valószínűsítik. A bizonyítékok alapján valószínűsíthetően rosszhiszemű birtokos esetében a hatóság köteles meggyőződni arról, hogy a rosszhiszemű birtokossal szembeni eljárási cselekmények megindultak-e, ezek hiánya esetén hivatalból kezdeményezi azok megindítását.

(5) Amennyiben nincs lehetőség a megegyezésre, úgy a magyar állam a megkeresett tagállam bíróságán keresetet terjeszt elő a tárgy visszaszerzése érdekében, kivéve, ha az 5. § rendelkezései szerint nincs helye a visszaszolgáltatásra irányuló eljárásnak.

(6) Polgári peres, valamint nemperes eljárásban a központi hatóság

*a)* eljár a perindításra vonatkozóan,

*b)* az állami vagyon részét képező kulturális javak tekintetében ellátja a magyar állam képviselőletét és

c) egyéb, nem állami jogalany tulajdonában lévő kulturális javak visszakövetelésére irányuló eljárásban a tulajdonos külföldön történő képviselésében a tulajdonos megbízásából az a) pont szerint közreműködhet.

Az eljárással összefüggő költségeket a tulajdonos viseli.

(7) Amennyiben sor kerül a kulturális javak visszaszolgáltatására, úgy a megkeresett tagállamban a jóhiszemű birtokost méltányos kártalanítás illeti meg. Ennek kifizetését a magyar állam központi hatósága a központi költségvetésből biztosítja. Ugyanígy jár el a visszaszolgáltatás során felmerült egyéb költségek esetében is.

(8) A magyar állam által visszakövetelt kulturális javak vonatkozásában, az államnak a visszaszolgáltatási eljárás során felmerült költségei – így különösen a megkeresett tagállamban lévő birtokosnak fizetett méltányos kártalanítás – megtérítését a jogellenes cselekmények elkövetőjétől (több személy esetén az elkövetőktől egyetemlegesen) bírósági úton követelheti.

(9) A visszakövetelt tárgyat a központi hatóság annak adja birtokába, aki a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései szerint tulajdonosnak tekintendő. Amennyiben bizonyítást nyert, hogy a tárgy a rosszhiszemű tulajdonos közreműködésével került Magyarországról jogellenesen külföldre, az eredményes visszakövetelést követően az a rosszhiszemű tulajdonosnak nem adható át. Az ilyen tárgynak közgyűjteményben történő ideiglenes elhelyezéséről kell gondoskodni a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági eljárásra vonatkozó jogszabály szerint.

(10) Ha az eredményesen visszakövetelt tárgy tulajdonosa nem állapítható meg, úgy a központi hatóság határozatával a tárgy megfelelő gyűjtőkörrel rendelkező közgyűjteményben történő elhelyezését rendeli el. A Ptk. szerinti tulajdonosnak a tárgyat a (9) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően kell a birtokába adni. A birtokba adás feltétele, hogy a tulajdonos a tárgy közgyűjteményi őrzése során felmerült költségeket megtérítse. A Ptk. szerinti tulajdonos megállapításáig a tárgy állami tulajdonnak tekintendő, a tárgy őrzése során felmerült költségeket az állam viseli.”

## 8. §

A Törvény 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § E törvény az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépése napján lép hatályba. E törvény rendelkezéseit az 1993. január 1-jén, vagy azt követően jogellenesen kivitt kulturális javakra az 5. §-ban meghatározott korlátozások figyelembevételével kell alkalmazni.”

## 9. §

A Törvény 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § Ez a törvény az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok területéről jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2014/60/EU irányelvének (2014. május 15.) való megfelelést szolgálja.”

## 10. §

A Törvény

- a) 2. § 6. pontjában, 3. § (1)–(3) bekezdésében, 4. § (1)–(2) bekezdésében, 5.§ (1) bekezdésében, 5. § (2) bekezdés a) pontjában, 6. § (1), (3), (4) és (5) bekezdésében, a „kérelmező állam” szövegrész helyébe „megkereső tagállam” szöveg,
  - b) 4. § (2) bekezdésében a „kérelmező államnak” szövegrész helyébe „megkereső tagállamnak” szöveg,
  - c) 6. § (3) bekezdésében a „93/7/EGK tanácsi irányelv 3. Cikke” szövegrész helyébe a „2014/60/EU tanácsi irányelv 4. cikke” szöveg,
  - d) 6.§ (3) bekezdésében a „szerv” szövegrész helyébe a „hatóság” szöveg,
  - e) 6. § (4) bekezdésében a „szervének” szövegrész helyébe a „hatóságának” szöveg,
- lép.

## 11. §

Hatályát veszti a Törvény *melléklete*.

## 12. §

Ez a törvény 2015. december 18. napján lép hatályba.